TRANSILVANIA® Recuperări Creanțe www.transilvaniarecuperaricreante.ro (http://www.trcj.ro)

S.C. CORAL IMPEX S.R.L. deratizare dezinsectie dezinfectie www.coralimpex.ro (http://www.coralimpex.ro/)

Colinde tradiționale ale românilor din gubernia Herson – Ucraina (1883)

Distribuie articolul

(/#facebook) (/#telegram) (/#whatsapp) (/#x) (https://www.addtoany.com/share#url=http%3A%2F%2Fwww.napocanews.r herson-ucraina-1883.html&title=Colinde%20tradi%C8%9Bionale%20ale%20rom%C3%A2nilor%

În vara anului 1883, etnograful ieșean Teodor T. Burada a întreprins o expediție etnografică în gubernia Herson (Imperiul Rus), peste Nistru, după ce descoperise la Muntele Athos existența unor călugări români originari din acele ținuturi. Convins că Nistrul nu era limita estică a românității, Burada a pornit să verifice și să documenteze această realitate uitată.

Plecat din Iași la 16 iulie 1883, cu vioara sa, Burada a trecut prin Chișinău, Bender și Odesa, ajungând la începutul lui august în satul Iasca – primul sat moldovenesc mare (peste 1200 de case). A fost găzduit călduros de învățătorul local, dar întâmpinat inițial cu suspiciune: locuitorii i-au cerut să facă semnul crucii pentru a-i confirma ortodoxia.

Vioara i-a deschis toate ușile. Seara, întorși de la câmp, sătenii l-au ridicat pe sus și l-au dus la han să le cânte. A interpretat doine, apoi hore și bătute, provocând un entuziasm extraordinar: hora s-a mutat în curte și a durat până dimineața. Același ritual s-a repetat în alte sate (Troița, Grădinița etc.), permițându-i lui Burada să discute îndelung cu bătrânii despre obiceiuri, credințe și tradiții.

Burada a vizitat sau a documentat zeci de sate moldovenești mari și prospere (Iasca, Troița, Grădinița, Mălăești, Slobozia ș.a.), precum și prezența românească în orașe ca Tiraspol, Grigoriopol sau Dubăsari. Elementul românesc era majoritar și în părți din gubernia Podolsk. Aceste comunități demonstrau o extindere a românității mult dincolo de Nistru, până spre Bug.

Analizând cronicile, Burada a discutat trei ipoteze: colonizare organizată de Duca Vodă (1679), care construise curți peste Nistru; refugiu masiv din cauza asupririi fiscale sub același domnitor; prezență mult mai veche, dovedită de toponime românești apărute pe o hartă din 1541 – concluzia sa preferată.

Casele erau de chirpici cu stuf, cu prispă, interioare identice cu cele moldovenești (cuptor văpsit, lavițe, icoane). Oamenii erau muncitori, buni gospodari, cu grădini, vite și unelte. Portul tradițional era aproape pierdut, rămânând doar câteva elemente (fes alb la bătrâne, cămăși cusute). Limba era dialect moldovenesc pur, cu particularități fonetice tipice și expresii autentice. Bisericile erau frumoase, slujba în rusă, școlile rusești, dar evlavia profundă.

Obiceiurile erau identice cu cele din Moldova – nunți (pețit, vornici, iertăciune, peteală), înmormântări (bocete), colinde (Plugușorul, Florile dalbe, Ler Doamne), credințe în strigoi, descântece, vrăji. Cântecele, dansurile (hora, de brâu) și poveștile erau aproape identice cu cele din Moldova, transmise oral generații la rând.

Burada a demonstrat unitatea profundă a neamului românesc dincolo de granițe prin identitatea limbii, credinței, obiceiurilor și folclorului. Rezistența identității s-a datorat în principal endogamiei și mândriei etnice, care au împiedicat asimilarea în ciuda presiunii rusești.

Călătoria sa din 1883 rămâne o mărturie inestimabilă despre o lume românească dispărută astăzi, salvată prin observațiile sale atente și prin colecția de cântece și ritualuri care dovedesc forța extraordinară a continuității culturale românești.

COLINDA – Florile dalbe
Sculați, sculați mari boeri
Florile dalbe,
Să 'ntioriți ca meri, ca peri
Florile dalbe;
Noi umblăm și colindăm
Florile dalbe,
Pe Dumnezeu el purtăm
Florile dalbe
Mititel și 'năăşeţel
Florile dalbe,
Cu fașă dalbă de matasă
Florile dalbe,
Cusutură tot aleasă
Florile dalbe,
Cu scutic de ucenic
Florile dalbe,
Cu chitie de cutnie
Florile dalbe;
Că pe ceriu s'a arătat
Florile dalbe
Un semn mare minunat
Florile dalbe,
Menindu-l de împărat
Florile dalbe;
Noi urăm ca să trăiți
Florile dalbe
Intru mulți ani fericiți
Florile dalbe,
Ca pomii să 'nfloriți
Florile dalbe,
S'ajungeți să 'mbătrăniți
Florile dalbe.

COLINDA – Ler Doamne
Lăng' aeste mandre curți
Ler Doamne, mare Ler,
Sunt doi meri mândri 'nflorați,
De tulpină depărtați;
Sus, mai sus la verfurele
Arde-mi doue luminele;
Sus imi arde, jos imi pică
Lac de mir mi se ridică,
Lac de mir, păring (cadă) de vin,
Unde sfinții se duc și vin;
Dar in vin cine mi se scaldă,
Scaldă-se Domnul Dumnezeu
Căruia me 'nchin și eu,
El se scaldă, băiniuește
Și cu mir se miruește,
Mi se scaldă și Ion,
Și Ion Sânt-Ion,
El se scaldă, băiniuește
Și cu mir se miruește,
Ist jupân la ei privea
Și din gură le grăia:
Doamne mult mă gândesc
Și mă nădăjduesc,
Că de când trăesc
Mult bine am făcut
Pe acest pământ.
Flămînzii săturat-am.
Pe cei goi imbracat-am,
Pe cei desculți încalțat-am
Pe cei în setați adapat-am;
Fântâni bune am făcut
Cu apă bună de băut,
Pe la gloduri
Făcut-am poduri.
Dumnezeu la el privea
Și din gură-i cuvânta:

Fericit eşti, c'ai făcut bine
Pe această lume,
In raiu vei intra,
La masă vei sta,
Pahar plin vei închina,
In veci te-i bucura.

COLINDA – A cui es aeste curţi
A cui es aeste curţi,
Domnule Doamne,
Cu oaspeţi aşa de mulţi,
Aşa înalte minunate
Şi de soare luminate,
Cu zebrele pe sub stele
De ţi-i drag se caţi la ele,
Cu vârful pe sub cer,
Cu turnuri pănă la nori,
Pe dinăuntru poleite,
Pe dinafară zugrăvite;
Da la mijlocul istor curţi
Cu oaspeţi aşa de mulţi
Intinsă-i masă frumoasă
Cu mâncare tot aleasă,
Sus mai sus la capul mesei
Sta un scaun daurel;
Da pe scaun daurel
Şede Dumnezeu cel sfânt,
Sfânt in cer şi pe pământ,
Dar mai jos la coada mesei
Şede şi domnul istor curţi
Incunjurat de oaspeţi mulţi,
De-a jurul împrejurul curţilor
Te'mbată miroazna florilor
Şi cură şi apa lui Iordan
Nu de-am uşi nici de-un an.
Domnul istor curţi se uita,
Lui Dumnezeu se jeluea:
Doare-mă Doamne mănile,
Mânile şi spatele
De boi tineri juguind,
De cai tretini învăţându-i.
Pe la fini dăruindu-i,
Pe la fini de cununie,
Mai la mari de botegiune.
Mult stau Doamne şi mă gîndesc
Să te 'ntreb să îndrăznesc,
Când a fi veacul de-apoi,
Când s'a mântui lumea cu noi,
Sfărşenia pământului,
Întunecimea soarelui.
Cu bun dreptul spune-voi
Când va fi veacul de-apoi,
Când a bate fiu pe taică,
Când a bate fiica pe maică,
Frate mai mic pe cel mai mare,
Soră mai mică pe cea mai mare,
Atuncea-i sfârşenia pământului,
Potopul creştinului!
Plata none ni se ştie
Că are să ne vie
Un pitac
Şi un colac.

COLINDA – Voinicul
Din jos despre resărit
Voinicul impodobit
Cu veştminte strălucite,
La noi ne mai pomenite,
Calare încet îmi venea
De la târg din Lisaveta,
Unde-s sate destulate
De la noi indepartate,
Cu flecăi de însurat
Cu fete mari de măritat,
Cu tiecăi mici de liolteit,
De liolteit şi ostăşit.
— Ce stai voinice ne'nsurat

Ne ‘nsurat, ne cununat;
Ori fetele nu te iubesc,
Ori părinții nu ‘nvoesc?
— Fetele mă iubesc,
Părinții mă’nvoesc,
Da sta-oiu pănă’n primavară,
Când me-a veni mîndra eară,
Că s’a dus in altă țară,
Plata noue ni se știe
C’a să ne vie
Un pitac
Și un colac.

PLUGUȘORUL
Aho! Aho! Pluguşorul moşului
Cu doisprezece boi,
Boi bourei
La coadă codălbei,
La ii prinei;
La boii de la roate
Coarnele imbelciugate,
La boii de la progon
Coarnele de odgon,
La boi dinainte
Coarnele măluite (boite).
Păziți cu semența
Că fărimă boii brăzdiță,
Păziți cu colacul
Că fărimă boii pragul,
Mai mănați băeți, băi! hăi!
Badea după ce s’a hodinit
Pluguşorul l’a pornit
Pe dealul Gararăului.
Pe valea Farafinului,
Pe pământ la loc curat
Să fie fetelor drag de umblat,
Mai mănați băeți, hăi! hăi!
Bădița tot ara,
Lelița boronea.
Apoi badea sămăna
Și grău mândru răsărea
Badei bine că-i părea,
Mai mănați băeți, hăi! hăi!
Când la luna, la septemână,
La vremea cea bună
S’a dus badea de-a privit
Grăul dacă-i răsărit,
L’a găsit, copt
Și rescopt.
Atunci tare s’a spăimântat
Că grăul s’a scuturat,
Și a casă a alergat,
Un cal graur a luat,
Pe densul s’a aruncat
La terg la Lisaveta a plecat,
Și el a cumpărat
Mai multe secerele
Cu zimții de agirele,
Ia mai mănați băeți, hăi! hăi
Și o clacă a făcut
Cum nu s’a mai vezut,
Tot de fete și neveste
De cele tinerele,
Cu drag priveai la ele;
Ele secera,
Dumnezeu le ajuta,
Mai mănați măi, hăi! hăi!
Ș’apoi badea s’a apucat
Grău in clăi de l’a cărat,
Și a scos douesprezece epe
Tot sirepe,
Cu copitele triera,
Ca urechile ventură trăgea
Și când strănuta
Grăul se ventura,
Ia mai mănați măi, hăi! hăi!

Și a incărcat badea douesprezece cară
In pohoară,
Și s'a dus la Nistru la moară,
Da moara vezend atâtea cară,
Sta și se uita
Și să spăimânta,
Ș'o pus coada pe spinare
Ș'o rupto la fuga mare;
Da morarul dracului
Merticarul satului
Și el bun de cap.
In moară a intrat
Și-a făcut cioc, boc,
Și-a dat moara la loc,
Și a măcinat un sac
Și a făcut un colac,
Și a măcinat doi saci
Și a făcut doi colaci,
Ia mai mănați măi, hăi! hăi!
Lelița a intrat in cameră
Și a luat o sită de năgară
Și i-a părut că e prea rară,
Și a intrat in casă
Și a luat una de matasă
Și a mai cernut un sac
Și a mai făcut un colac,
Și a mai cernut doi saci,
Și a mai făcut doi colaci
Ca pentru de noi,
Ia mai mănați măi, hăi! hăi?
Noi tot y'am mai ura,
Dar ne temem c'om insera,
Decât la bordeele d-voastră,
Mai bine la curțile noastre
Cu stuh acoperite,
Cu lut lipite.
Dați-ne câte-o capeică
Să ne cumpărăm câte-o opincă.
La mulți ani fericiți
Să dea Dumnezeu să trăiți!

Susțineți NapocaNews.ro

Într-o lume care cenzurează site-urile de editoriale și știri alternative ca **NapocaNews.ro**, vă rog să ne sprijiniți financiar printr-o donație pentru informații adevărate și pe românește.

Puteți face o donație prin transfer bancar:

Fundația Culturală Sarmisegetuza - Cluj
(proprietar NapocaNews.ro)
Cont IBAN: RO85BRDE130SV27532721300

👉 Preferi să donezi rapid online?

Poți sprijini NapocaNews.ro imediat folosind PayPal:

Donate

25-12-2025

Cultura (http://www.napocanews.ro/category/cultura-2)

24 decembrie 1989. Ion Gavrilă Ogoranu nu este primit la Televiziune în timpul Revoluției (http://www.napocanews.ro/2025/12/24-decembrie-1989-ion-gavrila-ogoranu-nu-este-primit-la-televiziune-in-timpul-revolutiei.html)

Preasfințitul Părinte Samuel Bistrițeanul împlinește 62 de ani (http://www.napocanews.ro/2025/12/preasfintitul-parinte-samuel-bistriteanul-implineste-62-de-ani.html)

Comentati

- Name (required)

  Your Name

- Mail (required)

  Your Email

- Website

  Your Website

Your Comment Here...

Submit Comment

Caută în site

Search

Categorii

- Administratie (http://www.napocanews.ro/category/social)
- Cultura (http://www.napocanews.ro/category/cultura-2)
- Economie (http://www.napocanews.ro/category/economie)
- Editorial (http://www.napocanews.ro/category/editorial)
- Evenimente (http://www.napocanews.ro/category/evenimente-2)
- Externe (http://www.napocanews.ro/category/externe)
- General (http://www.napocanews.ro/category/eveniment)
- Lifestyle (http://www.napocanews.ro/category/lifestyle)
- Monden (http://www.napocanews.ro/category/monden)
- Politica (http://www.napocanews.ro/category/politica)
- Spiritualitate (http://www.napocanews.ro/category/spiritualitate)
- Sport (http://www.napocanews.ro/category/a-sport)
- Stirea zilei (http://www.napocanews.ro/category/stirea-zilei)

Ultimele Stiri

- El este Nelu Grinch. (http://www.napocanews.ro/2025/12/el-este-nelu-grinch.html)
- Tradiții de Crăciun în România: Obiceiuri străvechi din Moldova, Ardeal și Oltenia (http://www.napocanews.ro/2025/12/traditii-de-craciun-in-romania-obiceiuri-stravechi-din-moldova-ardeal-si-oltenia.html)
- Preşedintele SUA, conversaţii cu copiii despre Moş Crăciun. Trump: Ne asigurăm că niciun moş rău nu intră în ţară (http://www.napocanews.ro/2025/12/presedintele-sua-conversatii-cu-copiii-despre-mos-craciun-trump-ne-asiguram-ca-niciun-mos-rau-nu-intra-in-tara.html)
- Obicei unic de Crăciun pe valea Ilvelor – Belciugarii colindau cimitirele (http://www.napocanews.ro/2025/12/obicei-unic-de-craciun-pe-valea-ilvelor-belciugarii-colindau-cimitirele.html)
- Preasfințitul Părinte Samuel Bistrițeanul împlinește 62 de ani (http://www.napocanews.ro/2025/12/preasfintitul-parinte-samuel-bistriteanul-implineste-62-de-ani.html)

Parteneri - R3Media.ro

VIDEO | Aceştia v-au spus cum să votaţi | Dragoş Pătraru: Nicuşor Dan pare prăjit complet. Mă întreb dacă nu cumva e cea mai mare ţeapă pe care ne-am luat-o (https://r3media.ro/dragos-patraru-nicusor-dan-prajit-complet-teapa-mare-nivel-presedinte-video/)

Dragoş Pătraru s-a supărat pe Nicuşor Dan şi a zis că ar putea fi cea mai mare ţeapă pe care…
Read more » (https://r3media.ro/dragos-patraru-nicusor-dan-prajit-complet-teapa-mare-nivel-presedinte-video/)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 13-11-2025 - 17:51

EPIC FAIL pentru „vânătorii de antisemiţi". Melodia „Avem o ţară", cântată la Catedrala Naţională NU este compusă şi nu îi aparţine lui Radu Gyr (https://r3media.ro/epic-fail-pentru-vanatorii-de-antisemiti-melodia-avem-o-tara-cantata-la-catedrala-nationala-nu-este-compusa-si-nu-ii-apartine-lui-radu-gyr/)

Melodia „Avem o ţară", interpretată de corul Tronos Junior, la Catedrala Naţională nu este o compoziţie şi nu îi aparţine…

Read more » (https://r3media.ro/epic-fail-pentru-vanatorii-de-antisemiti-melodia-avem-o-tara-cantata-la-catedrala-nationala-nu-este-compusa-si-nu-ii-apartine-lui-radu-gyr/)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 02-11-2025 - 20:20

VIDEO | Precedent periculos! Organizaţia teroristă ANTIFA, atac pe teritoriul României: A întinat memoria mai multor eroi români, printre care Ştefan cel Mare şi Mihai Viteazul, care erau reprezentaţi la sediul AUR (https://r3media.ro/video-precedent-periculos-organizatia-terorista-antifa-atac-teritoriul-romaniei-memorie-eroi-romani-stefan-cel-mare-mihai-viteazul-reprezentati-sediul-aur/)

Antifa, organizaţie teroristă declarată în SUA, a atacat pe teritoriul României. Bannerele cu eroii români Ştefan cel Mare şi Mihai…

Read more » (https://r3media.ro/video-precedent-periculos-organizatia-terorista-antifa-atac-teritoriul-romaniei-memorie-eroi-romani-stefan-cel-mare-mihai-viteazul-reprezentati-sediul-aur/)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 31-10-2025 - 20:08

Partenera lui Nicuşor Dan, singura care a respectat tradiţia ortodoxă la sfinţirea Catedralei Mântuirii Neamului: Mirabela Gradinaru a venit cu capul acoperit în biserică (https://r3media.ro/partenera-nicusor-dan-mirabela-gradinaru-traditie-ortodoxa-sfintire-catedrala-mantuirii/)

Preşedintele României, Nicuşor Dan, a fost prezent la slujba sfinţirii Catedralei Mântuirii Neamului, după cum a informat agenţia Basilica a…
Read more » (https://r3media.ro/partenera-nicusor-dan-mirabela-gradinaru-traditie-ortodoxa-sfintire-catedrala-mantuirii/)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 26-10-2025 - 12:17

Ni se spune că „Epoca energiei ieftine pentru români s-a încheiat!" dar se ocoleşte cu grijă MOTIVUL. De ce? (https://r3media.ro/ni-se-spune-ca-epoca-energiei-ieftine-pentru-romani-s-a-incheiat-dar-se-ocoleste-cu-grija-motivul-de-ce/)

Prezentă la a IX-a ediţie a Profit Energy Forum, un eveniment de către publicaţia Profit.ro, Adina Guţiu, Head of Energy…
Read more » (https://r3media.ro/ni-se-spune-ca-epoca-energiei-ieftine-pentru-romani-s-a-incheiat-dar-se-ocoleste-cu-grija-motivul-de-ce/)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 10-10-2025 - 22:26

Powered by Theme Mason (https://thememason.com/plugins/rss-retriever/)

Copyright 2008 - 2024 © NapocaNews (http://www.napocanews.ro)
(https://trafic.ro/statistici/napocanews.ro)